

Europejska Unia Zdrowotna: nowe, kompleksowe podejście do zdrowia psychicznego.

Dziś, wypełniając zobowiązanie przewodniczącej Ursuli **von der Leyen** zawarte w orędziu o stanie Unii z 2022 r., Komisja dodaje nowy filar do Europejskiej Unii Zdrowotnej: nowe, kompleksowe podejście do zdrowia psychicznego.

Podejście to jest pierwszym i ważnym krokiem w kierunku **zrównania zdrowia psychicznego ze zdrowiem fizycznym** oraz zapewnienia **nowego, międzysektorowego podejścia** do kwestii zdrowia psychicznego. Dzięki 20 inicjatywom przewodnim i 1,23 mld euro ze środków UE z różnych instrumentów finansowych Komisja będzie wspierać państwa członkowskie w stawianiu na pierwszym miejscu ludzi i ich zdrowia psychicznego.

Dzisiejszy komunikat pojawia się w odpowiednim czasie: przed pandemią COVID-19 problemy ze zdrowiem psychicznym już dotykały jedną na sześć osób w UE, a sytuacja pogorszyła się w związku z bezprecedensowymi kryzysami, jakie miały miejsce w ostatnich latach. **Koszt braku działań** jest znaczny i wynosi 600 mld euro rocznie.

Kwestie związane ze zdrowiem psychicznym: kluczowe elementy w rozwiązywaniu problemów związanych ze zdrowiem psychicznym

W kontekście istotnych zmian technologicznych, środowiskowych i społecznych, które mają wpływ na zdolność ludzi do radzenia sobie z wyzwaniami, **działania UE w zakresie zdrowia psychicznego skupią się na trzech zasadach przewodnich:**

- (i) odpowiednim i skutecznym **zapobieganiu**
- (ii) dostępie do wysokiej jakości i przystępnej cenowo **opieki i leczenia** w zakresie zdrowia psychicznego, oraz
- (iii) **ponownej integracji** społecznej wraz z powrotem do zdrowia.

To kompleksowe podejście dotyczy zdrowia psychicznego we wszystkich obszarach polityki, uznając wieloaspektowe czynniki ryzyka związane ze zdrowiem psychicznym. Zgodnie z tym podejściem konkretne działania obejmą szeroki obszar polityki i będą zawierać wysiłki na rzecz:

- **promowania dobrego zdrowia psychicznego** poprzez profilaktykę i wczesne wykrywanie, w tym poprzez europejską inicjatywę na rzecz zapobiegania depresji i samobójstwom, Europejski kodeks zdrowia psychicznego oraz intensyfikację badań nad zdrowiem mózgu
- **inwestowania w szkolenia i budowanie zdolności**, które wzmacniają zdrowie psychiczne we wszystkich obszarach polityki i poprawiają dostęp do leczenia i opieki. Działania obejmą szkolenia i programy wymiany dla specjalistów oraz wsparcie techniczne dla reform zdrowia psychicznego na szczeblu krajowym
- **zapewnienia dobrego zdrowia psychicznego w miejscu pracy** poprzez podnoszenie świadomości i poprawę profilaktyki. Zostanie to osiągnięte na przykład poprzez ogólnounijne kampanie informacyjne prowadzone przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) oraz ewentualną przyszłą inicjatywę UE dotyczącą zagrożeń psychospołecznych w miejscu pracy
- **ochrony dzieci i młodzieży** w najbardziej podatnym za zagrożenia wieku i okresie kształtowania ich osobowości, w kontekście rosnących presji i wyzwań. Środki obejmują sieć ds. zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, zestaw narzędzi profilaktycznych dla dzieci odnoszących się do kluczowych uwarunkowań zdrowia psychicznego i fizycznego oraz lepszą ochronę w internecie i w mediach społecznościowych
- **ochrony grup szczególnie wrażliwych** poprzez udzielanie ukierunkowanego wsparcia osobom najbardziej potrzebującym, takim jak osoby starsze, osoby znajdujące się w trudnej sytuacji ekonomicznej lub społecznej oraz populacje migrantów/uchodźców. Szczególny nacisk kładzie się na ludność dotkniętą konfliktem, w szczególności osoby (zwłaszcza dzieci) wysiedlone z Ukrainy oraz dzieci w Ukrainie, które doświadczyły traumy wojennej
- **dawania przykładu** na szczeblu międzynarodowym poprzez podnoszenie świadomości i zapewnianie wysokiej jakości wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego w nadzwyczajnych sytuacjach humanitarnych.

Kontekst

Jeszcze przed pandemią COVID-19 problemy ze zdrowiem psychicznym dotykały **około 84 mln osób** w UE, a od tego czasu liczby te jeszcze wzrosły. Pandemia stanowiła dodatkowe wyzwanie dla zdrowia psychicznego, zwłaszcza wśród ludzi młodych i osób cierpiących na choroby psychiczne. W [orędziu o stanie Unii](#) we wrześniu 2022 r. przewodnicząca Ursula **von der Leyen** wezwała do podjęcia nowej inicjatywy na rzecz zdrowia psychicznego.

Inicjatywa ta jest również odpowiedzią na apele Parlamentu Europejskiego oraz wnioski przedstawiony przez obywateli w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy. **Koszty niepodejmowania działań** na rzecz zdrowia psychicznego są **znaczne** i według prognoz wzrosną w związku z globalnymi wyzwaniami dotyczącymi zmian społecznych, politycznych i środowiskowych, zwiększoną cyfryzacją, presją gospodarczą i radykalnymi zmianami na rynku pracy. Szacuje się, że całkowite koszty wyzwań związanych ze zdrowiem psychicznym – obejmujące koszty systemów opieki zdrowotnej i programów zabezpieczenia społecznego, a także niższe zatrudnienie i wydajność pracowników – wyniosą ponad 4 proc. PKB we wszystkich państwach UE, co odpowiada ponad 600 mld euro rocznie^[1].

Więcej informacji

[Komunikat](#)

[Zdrowie psychiczne \(europa.eu\)](#)

[Film wideo na temat zdrowia psychicznego](#)

[1] Zdrowie i opieka zdrowotna w zarysie - Europa

2018: https://health.ec.europa.eu/system/files/2020-02/2018_healthatglance_rep_en_0.pdf

Cytat(y)

Zdrowie psychiczne jest równie ważne dla naszego dobrostanu jak zdrowie fizyczne. Obywatele ponownie przypomnieli o tym podczas Konferencji w sprawie przyszłości Europy. Dziś czynimy ważny krok w kierunku wspierania zdrowia psychicznego w Europie, w odniesieniu do osób najbardziej narażonych na zagrożenia, w tym osób i dzieci uciekających z Ukrainy. Dzieci, które muszą przezwyciężyć straszliwe doświadczenia. Nasze europejskie podejście, pierwsze tego rodzaju, stawia zdrowie psychiczne na równi ze zdrowiem fizycznym i określa wszystko, co robimy, aby wsparcie było dostępne i przystępne cenowo dla wszystkich, którzy tego potrzebują.

Ursula von der Leyen, President of the European Commission - 07/06/2023

Dziś prezentujemy kompleksowe, skoncentrowane na człowieku podejście do zdrowia psychicznego. Nasz komunikat jest ważnym krokiem w kierunku zdrowszej Europy, w której potrzeby psychospołeczne najbardziej wrażliwych członków naszych społeczeństw znajdują się w centrum naszych wysiłków. Solidarność z osobami znajdującymi się w najtrudniejszej sytuacji i ich ochrona to podstawowe wartości europejskie, kluczowe elementy naszego europejskiego stylu życia.

Margaritis Schinas, wiceprzewodniczący do spraw promowania naszego europejskiego stylu życia - 07/06/2023

Nie ma zdrowia bez zdrowia psychicznego, a Europejska Unia Zdrowotna nie może istnieć bez równego i szybkiego dostępu do profilaktyki, leczenia i opieki nad naszym zdrowiem psychicznym. Dziś inicjujemy kompleksowe, zorientowane na profilaktykę i obejmujące wiele zainteresowanych stron podejście do zdrowia psychicznego na szczeblu UE. Musimy przełamać stygmatyzację i dyskryminację, aby osoby potrzebujące mogły prosić o pomoc i otrzymać potrzebne im wsparcie. Choroby nie należy się wstydić, a naszym obowiązkiem jest zapewnienie dostępu do wsparcia wszystkim osobom ubiegającym się o pomoc.

Stella Kyriakides, komisarz do spraw zdrowia i bezpieczeństwa żywności - 07/06/2023

Około połowa pracowników w Europie uważa, że stres jest powszechnym zjawiskiem w miejscu pracy i przyczynia się do około połowy wszystkich nieobecności w pracy. Nadszedł czas, aby stawić czoła temu problemowi z korzyścią zarówno dla naszych pracowników, jak i dla naszej gospodarki. Gdy pracownicy przedsiębiorstwa cierpią z powodu problemów zdrowotnych, nie jest ono w stanie wykorzystać swojego potencjału pod względem wydajności, zatem rozwiązanie problemu tej tendencji wzrostowej jest konieczne zarówno pod względem społecznym, jak i gospodarczym. Nasze zdrowie psychiczne w miejscu pracy jest równie ważne jak nasze zdrowie fizyczne.

Nicolas Schmit, komisarz do spraw miejsc pracy i praw socjalnych - 07/06/2023

Pdf do druku

Europejska Unia Zdrowotna: zdrowie psychiczne

polski (45.158 kB - PDF)

[Pobierz \(45.158 kB - PDF\)](#)

Komunikat prasowy

7 czerwca 2023, Bruksela